

VIRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam 5158. sz. Szombat, 1961. október 7. 4 oldal, 20 bani

Városunkban megkezdődött a pártoktatás

Néhány hónapi szünet után ismét megkezdtek működését a gyárak, üzemek, vállalatok és intézmények alapszervezetei mellett létesített pártoktatási körök. Tegnap délután, amikor befejeződött az első műszak, számos kommunista, párttagok, és IMSZ-tag a gyülestermek felé tartott, ahol sor került a pártoktatás ünnepélyes megnyitására, majd az első előadás megtartására.

A Dimitrov gyárban

Három órakor megszólalt a gyár szíriénája, mely az első műszak befejezését jelezte. Az asztalos műhelyben a kommunista, párttagok, és IMSZ-tagok a gyülestermek felé tartottak, ahol sor került a pártoktatás ünnepélyes megnyitására, majd az első előadás megtartására.

propagandistája beszélt a pártoktatás jelentőségéről, ismertetve a hallgatókkal az ez évben sorra kerülő előadások és szemináriumok tervét, majd ezt követően megtartotta első előadását.

Az előbbi körben a 26 beíratott közül 24-en jelentek meg az előadásra. Az oktatási évet Vesa Pavel elvtárs, a vállalat pártalapszervezetének titkára nyitotta meg. Bevezető szavai után rámutatott a pártoktatás fontosságára, majd jó munkát kívánt a hallgatóknak. Ezt követően Gabriel Lazár propagandista megtartotta az első előadást.

A 8-as számú vasúti vonalkarbantartó vállalatnál

két oktatási kör működik ebben az esztendőben. Az egyikben a Román Munkáspárt történetének második, a másodikban pedig a marxizmus-leninizmus alapjainak első éves anyagát tanulmányozzák a hallgatók.

Az előbbi körben a 26 beíratott közül 24-en jelentek meg az előadásra. Az oktatási évet Vesa Pavel elvtárs, a vállalat pártalapszervezetének titkára nyitotta meg. Bevezető szavai után rámutatott a pártoktatás fontosságára, majd jó munkát kívánt a hallgatóknak. Ezt követően Gabriel Lazár propagandista megtartotta az első előadást.

A marxizmus-leninizmus alapjait tanulmányozó körnél szintén csaknem teljes létszámban megjelentek a hallgatók. Itt Munteanu Ioan elvtárs, a pártalapszervezet büroójának propagandista és agitációs felelőse mondott rövid bevezető beszédet, majd Ponta Vasile propagandista előadására került sor.

A December 30 gyárban

A December 30 textilgyár befejező osztályán is tegnap délután ünnepélyesen megnyitották az új pártoktatási évet. Ekkor a vállalat IMSZ-ja elvtárs, a konkrét gazdaságtan kérdéseit tanulmányozó kör

Kisgépesítés a vagongyárban

A Dimitrov vagongyárban az utóbbi időben több kisgépesítést vezettek be a termelésbe. Meg kell említenünk a pneumatikus emelőt, amelyet a villamosági, javító és karbantartó részlegen szereltek fel. A nagyobb alkatrészeket ezzel szállítják a gépekhez. Jelentős mértékben csökkent így a munkások fizikális erőfeszítése. E gépesítés alkalmazása körülbelül 6459 lej megtakarítást eredményez az üzemnek. Ugyancsak az alkatrészek szállításának megkönnyítésével kapcsolatos a szabványosított részlegen bevezetett kisgépesítés, amelynek alkalmazása 14.377 lej megtakarítást jelent.

TÁVIRAT

WALTER ULBRICHT elvtársnak,
NÉMETORSZÁG SZOCIALISTA EGYSÉGPÁRTJA KÖZPONTI BIZOTTSÁGA ELSŐ TITKÁRÁNAK

A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG ALLAMTANÁCSA ELNÖKÉNEK

OTTO GROTEWOHL elvtársnak,
A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA ELNÖKÉNEK

BERLIN

Kedves elvtársak,

A Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 12. évfordulója alkalmából, a Román Munkáspárt Központi Bizottsága és az egész román nép nevében testvéri üdvözlőnk és forró jókívánságainkat küldjük.

A német nép történelmi jelentőségű vívmánya, hogy megalakult a Német Demokratikus Köztársaság, az első német munkás-paraszt állam. A Német DK ma jelentős tényezője az európai és a világkének.

A román nép szívűből örömd annak, hogy a Német DK dolgozóit Németország Szocialista Egységpártjának kipurított vezetésével nagy sikereket értek el a szocialista építés művésében, az ipar fejlesztésében, a mezőgazdaság szocialista átalakításában, a nép anyagi és kulturális színvonalának emelésében.

Népközi a hatalmas és legyőzhetetlen szocialista tábor népei, együtt küzdenek a Német DK dolgozóival a békeért és a szocializmusért, a nyugatnémet militarizmus és revansizmus ellen, az imperialista körök háborús mesterkedései ellen. A Román Népköztársaság támogatja a Szovjetuniót és a Német Demokratikus Köztársaságot azon javaslatok alapján, hogy a Német békeszerződés megkötésével és ezen az alapon Nyugat-Berlinnek a demilitarizált szabadvárossá nyilvánításával felszámolják a második világháború maradványait, sikrással az általános és teljes leszerelésért, a kolonializmus végleges felszámolásáért, a népek együttműködéséért.

Meggyőződésünk, hogy országaink baráti kapcsolatát és testvéri együttműködését, amelyek a proletár internacionálisizmus elvein alapszanak, szakadatlanul mélyíteni és fejlődíteni fognak mindkét nép, az egész szocialista tábor érdekében, a világkének javára.

Egyre ragyogóbb sikereket kívánunk Önöknek, kedves elvtársak, s a Német DK összes többi dolgozójának, az új szocialista élet megteremtésében, a béke és a szocializmus nemességének diadaláért vívott harcban.

Örökké éljen a Román Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság népeinek barátsága.

Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer,
a Román Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára,
a Román Népköztársaság Allamtanácsának elnöke

A Német DK megalakulásának 12. évfordulója alkalmából fogadást adott Wilhelm Bick, az NDK bukaresti nagykövete

Wilhelm Bick, a Német Demokratikus Köztársaság bukaresti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete pénteken este fogadást adott a Hadsereg Központi Házának termében, a Német Demokratikus Köztársaság megalakításának 12. évfordulója alkalmából.

A fogadáson részt vettek Ion Gheorghe Maurer, Petre Borilă, Stefan Voitec elvtársak, az RMP KB, az Allamtanács és a kormány számos tagja, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, művészek, kulturális dolgozók, tábornokok és törzstisztek, újságírók.

Jelen voltak egyes Bukarestben akkreditált diplomáciai kirendeltségek vezetői és a diplomáciai kar más tagjai.

A fogadáson Wilhelm Bick, a Német Demokratikus Köztársaság nagykövete és Ion Gheorghe Maurer elvtárs, a Román NK Minisztertanácsának elnöke pohárköszöntőt mondott.

A fogadás meleg baráti légkörben folyt le.

(Agerpres)

Wilhelm Bick nagykövet beszéde

Kedves elvtársak és barátaink,

Engedjék meg, hogy a Német Demokratikus Köztársaság megalakításának 12. évfordulója alkalmából Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának, Köztársaságunk Allamtanácsának, kormányának és lakosságának testvéri üdvözlőit tolmácsoljam Önöknek.

Országom dolgozóit mildőn október 7-én megünneplik az első német munkás-paraszt ál-

lam megalakításának történelmi nevezetességi napját, örömmel és büszkeséggel állapíthatják meg, hogy szocialista hazájuk, a Német Demokratikus Köztársaság a béke szízlár és erős támasza, amely a nyugatnémet háborús uszítók minden intézkedése és háborús ellenére, s a dolgozók megvalósításával és az összes szocialista államok segítségével folyóan olyan arányban fejlődött, hogy ma az 5. helyet foglalja el Európá ipari országainak sorában.

A Német Demokratikus Köztársaság fennállásának 12 éve kemény harcra 12 év volt. Németországban minden területen, a fardhatatlan harc évei voltak ezek a béke megőrzéséért és biztosításáért, s a revansista militarizmus megfékezéséért, amely a legfőbb veszély nemcsak Németország, hanem Európa és az egész világ népei szempontjából is.

Köztársaságunk 12. évfordulóját a békeért, a két német állammal való békeszerződés megkötéséért és a nyugatberlini kérdés békes megoldásáért vívott harc jegyében ünnepeljük meg. Ez a harc parancsoló szükségessé, ha meg akarjuk előzni egy harmadik világháború, egy atomvilágháború veszélyét.

Köztudomású, hogy rohamosan megnövekedett a veszély, amely a nyugatnémet imperialista, militarista és revansista erői részéről fenyegeti a békét. Az adenauek és a strausok terve abban állt, hogy a végletekig fokozzák a Német Demokratikus Köztársasággal szembeni provokációkat és revansista megnyilvánulásokat.

(Folytatása a 3. oldalon.)

Ion Gheorghe Maurer elvtárs beszéde

Tisztelt nagykövet elvtárs,

Kedves elvtársaink és barátaink,

Kérem engedjék meg, hogy a Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 12. évfordulója alkalmából a Román Munkáspárt Központi Bizottsága, a Román Népköztársaság Minisztertanácsa és a román nép nevében meleg elvtársi üdvözlőmet és legszorosabb jókívánságaimat tolmácsoljam Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának, a Német DK Allamtanácsának és kormányának s a Német Demokratikus Köztársaság valamennyi dolgozójának.

A Német Demokratikus Köztársaság — az első német munkás-paraszt állam — megteremtése gyökeres fordulatot jelentett a német nép életében. Az NDK dolgozóit az NSZEP vezetésével mélyreható átalakítások hajtották végre a gazdasági, politikai és társadalmi élet minden területén és határozottan haladva a szocializmus utján jelentős megvalósításokat értek el a gazdaság és a kultúra fejlesztésében, a nép életszínvonalának emelésében.

A Német Demokratikus Köztársaság, ez a demokratikus és békeszerződés állam következetesen harcol a nyugatnémet militarizmus és revansizmus ellen, s a német nép nemzeti érdekeinek, a béke és a nemzetközi biztonság érdekében megfogadott politikát folytat. A nyugatnémet revansisták és NATO-beli pártfogók azonban nem akarnak megbékélni a szocialista német állam létevel. A bonni vezető körök kihasználva a német békeszerződés hiányát és a nyugatberlini megszállást

rendszer, a nyugati hatalmak támogatásával és ösztönzésére gyorsított ütemben állítják helyre a katonai potenciált, agresszív politikájuk céljaként pedig a hitlerizmus legyőzése után megállapított határok felülvizsgálatát vallják.

Nyugat-Németország, amelynek a NATO-ban betöltött szerepe napról-napra növekszik, Európa legfőbb háborús tüzfészke lett, az összes népek békéjét és biztonságát fenyegeti.

Eppen ezért, a többi szocialista országgal együtt, a Román Népköztársaság támogatja a Szovjetunió javaslatát a második világháború maradványainak felszámolására a német békeszerződés megkötése és ennek alapján Nyugat-Berlin demilitarizált szabad városá nyilvánítása révén. Kétségtelen, hogy a német békeszerződés aláírása gátat emelne a nyugatnémet militarizmus revansistáinak útjába és jelentős mértékben elősegítené az európai államok közötti viszony megjavulását, a nemzetközi feszültség enyhülését.

Sajnos azonban a nyugati hatalmak szembel helyezkednek a német békeszerződés megkötésével és a szocialista országok építő jellegű javaslataival a katonai előkészületek fokozásával és háborús fenyegetésekkel válaszoltak.

A szocialista országok népeit azonban semmiféle fenyegetés sem féltelheti meg.

Alláspontunk ismeretes: az összes érdekelt államok részvételével kell alá írni a békeszerződést mindkét német állammal. Ha azonban a

(Folytatása a 3. oldalon.)

Ünnepi gyűlés a fővárosban a Román-Szovjet Barátság Hónapjának megnyitása alkalmából

Pénteken délután a fővárosi SZKT színházban gyűlést tartottak a Román-Szovjet Barátság Hónapjának megnyitása alkalmából.

A gyűlésen részt vettek Chivu Stoica és Leonide Răutu elvtársak, az RMP KB, az Allamtanács és a kormány számos tagja, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, munkások, akademikusok és a tudomány más személyiségei, művészek, írók, tábornokok és törzstisztek, újságírók.

Részt vettek a Szovjet-Román Baráti Egyesület küldött-ségének tagjai, előlők Natalia Pisarenkova, a Moldvai SZSKK Külföldi Kulturkapcsolatok

ápoló Baráti Egyesülete Elnökségének elnökével.

Jelen voltak továbbá I. K. Zsegalin, a Szovjetunió bukaresti nagykövete és a nagykövetség számos tagja.

A gyűlést Ilie Murgulescu akadémikus, oktatás és művelődésiügyi miniszter nyitotta meg.

Népközi hagyományos ünnepről — a Román-Szovjet Barátság Hónapjáról — Petre Constantinescu-Iasi akadémikus, az ARLUS Központi Tanácsának alelnöke beszélt.

A szónok rámutatott, hogy a szovjet emberek, a kommunizmus építői iránti őszinte, meleg ragaszkodásuktól lelkesítve

országunk dolgozóit kíváló alkalmat látnak a Román-Szovjet Barátság Hónapjának arra, hogy seregszemléi tartanak a Román NK-t és a Szovjetuniót egyesítő testvéri kapcsolatokat gazdag gyümölcsei föltött; alkalmat látnak ebben az ünneppben arra, hogy még jobban megismerjék a szovjet nép korszerűségeit, amelyekkel a legmagasabb csúcra emelte hazáját.

Ezután Natalia Pisarenko, a Szovjet-Román Baráti Társaság küldött-ségének vezetője emelkedett szószára.

Miután meleg testvéri üdvözlőket fejtett ki a Román NK dolgozóinak, a szónok rámutatott, hogy a szovjet dolgozók ezekben a napokban a Szovjetunió és a Román NK népeit egybefűző nagy barátságunk szentelt ünnepi gyűléseket és esteket rendeznek a városokban és falvakban, gyárakban és üzemekben, kolhozokban, tanintézetekben és tudományos kutatóintézetekben.

A gyűlés résztvevői több ízben viharosan megtapsolták a beszédet és hosszasan élették a román nép és a Szovjetunió népei között meghonosodott rendíthetetlen barátságot.

A beszédeket művészeti műsor követte.

(Agerpres)

A munkavédelem megszervezése

A November 7-gyár karbantartási részlegének vezetősége minden lehető megtett, hogy a legjobb munkakörülményeket biztosítsa a dolgozók számára, szem előtt tartva a munkavédelmi előírásokat. Minden hónapban rendszeresen megtartják a munkavédelmi szabályok feldolgozását a részleg dolgozóival. Ezek az előadások részt vesz Zubcu Nicolae, az üzem munkavédelmi felelőse, aki munka közben is több ízben hasznos utasításokat ad a dolgozóknak a munkavédelemmel kapcsolatban.

A furó és más gépek megújító szerkezetének védőket szereltek fel. Természetesen az intézkedések kívüli igen fontos, hogy a munkások is betartsák a munkavédelmi előírásokat.

Papp Sándor levelező

Versenyászlót nyertek

Gyorsan terjedt a hír, hogy Turcitu Dumitru brigádja, az előkészítő részlegről versenyászlót nyert. Számosan keresztek fel a brigád tagjait, jókívánságukat fejezték ki és további sikereket kívántak nekik. Tízórán szünetben a hangosan beszélő is közölte ezt a klímabeszéd eseményt.

Nem kis dolog. Nagy megtiszteltetés ez. Jutalom az önkéntes munkáért s ugyanakkor ösztönzés az elkövetkező időszakra. De nézzük meg, hogyan jutottak idáig a nyertesek?

Kezdjük azzal, hogy ez az Ifjúsági munkásokból álló brigád nem is olyan fiatal. Hét esztendővel ezelőtt „született”, a fiatalok kezdeményezésére nyomán. Egyhangúlag Turcitu Dumitru választották meg felelősnek. A fiatal munkás valóban részvétel a bizalomra. Nem egy alkalommal kerültek a részlegen az ére s vállalati viszonylatban — a brigádok közötti versenyben is — az elsők között végzek.

Igaz, hogy kezdetben nehézségekkel küzdöttek. Különösen, képpen a szakmai ismeretek, valamint a fegyelmel terén. De a kommunisták maguk mellé vették a fiatalokat, megtanították a szakma minden fogására és bírálatát illeték a fegyelmel és a türelmes foglalkozásnak volt is tanácsa. Szorgalmas, munkaszerető em-

A Dimitrov gyári levelező ór hely jelenté

berekék váltak s ebben jelentős része van Hamman Mihály mesternek is, aki állandóan irányította a brigádot. Ok ma a részleg legjobbjával, biznak benit és bármilyen feladat elvégzésére képesek. Az eredmények elérésében Turcitu Dumitru is számottevő része van. Jó szervező képességével, erős akaratával elérte, hogy brigádja az ére kerüljön.

A brigád együtt is szórakozik a szabadidőben. Sokszor megtörtént, hogy a közös mozilátogatáson, vagy a színházban „névsorolvasást” tartott a brigádfelől. Persze, ezt csak tréfából.

A felőlő szinte minden dolgot bejegyez a brigád naplójába. Aki nem akar rossz példaként bekerülni ebbe a füzetbe, igyekszik a brigád minden tevékenységében részt venni. Az utóbbi időszakban nem is történt ilyen eset. A napokban szervezett hazafias munkán is mindenki megjelent. (A naplóban több ezer óra tüköröl a fiatalok munkakészségét és hazaelkötelezettségét. Termelési eredményeiről tanuskodjon két százezer példány. Előirányzataikat 35

—39 százalékkal haladják túl minden hónapban. Nemrég újabb ünnepelt a brigád. Felkészült ugyanis elnyerte a kommunisták bizalmát és felvették a párttagok sorába. Ez azt ugallálja meg, hogy újabb sikerek felé vezet brigádját.

Növekszik az újítások száma

Ebben az évben vállalatunk munkaközössége 293 újítási javaslatot terjesztett elő elemzés és jóváhagyás végett. Ebből 131-et már sikeresen alkalmazták a termelésben. Az újítások a termelés legértékesebb problémáit oldották meg, jelentősen megkönnyítették a vagonépítő munkáját és számottevő megtakarítást eredményeztek. Előzetes számítások szerint az alkalmazott újításokkal 1.473.179 lej értékű megtakarítást valósítottak meg. Az eredményhez jelentősen hozzájárult a műszaki iroda munkaközössége is. Számos előadást tartottak a dolgozók érdeklő és az újítási tervvel kapcsolatos kérdésekről. A legtöbb példát a

gyors menetvágásról és a nagy-méretű alkatrészek megmunkálásának gépesítéséről tartottak előadást, melyet nagy érdeklődéssel hallgattak a dolgozók.

Gali Mihály

Jelentős megtakarítások

A szerelő munkaközössége az utóbbi időszakban nehézségekkel küzdött mind a hegesztés, mind pedig a lakatos munka elvégzése terén. Ekkor lépettek közbe a belső tartalékok feltáráására alakult bizottságok tagjai és számos javaslatot tettek a munka megjavítása érdekében. A javaslatok a termelési értékeketek hangzottak el és műszaki intézkedési tervbe foglalták azokat. Hozzá láttak megvalósításukhoz s ennek eredményeképpen emelkedett a munka termelékenysége, javult a minőség és jelentős megtakarítások születtek.

Igy például a Buczeran Dominić mernök vezette bizottság tagjai 26 javaslatot tettek, amelyeknek alkalmazásával 260.770 lej takarítottak meg. A Mihailovici Ioan vezette

bizottság 15 javaslattal 38.400 lej megtakarítást eszközölt, megkönnyítette a munkát és jelentősen csökkentette a gyártási időt.

Mindezeknek eredményeképpen 10 százalékkal haladtak túl a részleg dolgozói az elmúlt havi előirányzataikat.

Cojocaru Gheorghe

Újabb eredmények

Az előkészítő részlegen számos magas szakképesítéssel munkás dolgozik. Nem egyszer oldottak meg olyan termelési kérdéseket, melyek foglalkoztatták az egész munkaközösséget. Az utóbbi időszakban is számos újítási javaslatot, melyeknek eredményeképpen emelkedett a munka termelékenysége, javult a minőség.

36 javaslat közül — melyet az utóbbi időszakban tettek — 11-et már eredményesen alkalmaznak a termelésben. Ezek az újítások 35.993 lej értékű megtakarítással járultak hozzá az önköltség csökkentéséhez. Hamman Mihály mester, egyetlen javaslatával 15.522 lej megtakarítást eszközölt, a 13-as számú IMSZ-brigád pedig összesen 12.220 lej.

A megtakarítások eredményeképpen a GVS és ORE vagonoknál 226 lejjel, az ITA vagonoknál 194 lejjel és a GVS-CFR vagonoknál pedig 234 lejjel csökkent az önköltségi ár minden egyes vasúti kocsinál.

Adam János

Lapunk harmadik oldalán

★ Az ENSZ-kögyűlés plenáris ülésén folytatták a külpolitikai vitát
★ A Német DK XII. évfordulója
★ 80. születésnapja alkalmával kiténtek Otto Kuusinen

A szovjet dolgozók nagyserű sikerei

hetti musora

Október 7-én, szombaton,
délután 4 órakor:
MICI MUSCHETARI

Október 8-án, vasárnap,
délélt 10.30 órakor:
**IN IMPARATIA PERIEI DE
DINTI**

és délután 4 órakor:
MICI MUSCHETARI

German Titov őrnagy, űrhajós pilóta hazánkba látogat

A Román Népköztársaság Minisztertanácsának meghívására German Titov őrnagy, űrhajós pilóta, a hagyományos Román

—Szovjet Barátsági Hónap keretében október 14 és 16 között látogatást tesz országunkban.

80. születésnapja alkalmával kitüntették Otto Kuusizint

MOSZKVA. (Agerpres). — Leonid Brezsnev, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének elnöke október 5-én a Kremben átnyújtotta Otto Kuusizennek, az SZKP KB Elnöksége tagjának, a KB titkárnak a Lenin-rendet, a Sári és Kalapács aranyérmét és a

Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének oklevelét a Szocialista Munka Hőse cím adományozására. Otto Kuusizint 80. születésnapja alkalmával tüntették ki, a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet állam szolgálatában szerzett kiváló érdemeiért.

Wilhelm Bick nagykövet beszéde

(Folytatás az első oldalról.)

A Német Demokratikus Köztársaság gazdasági szempontból alá akarták aknázni, a Bundesstag-választások után pedig egy úgynevezett „kis háború” révén bekebelezni a nyugatnémet imperializmus uralmi övezetét.

A Német Demokratikus Köztársaság dolgozó augusztus 13-án szilárd és világos választ adtak a nyugatnémet háborús uszításoknak. A Varsói Szerződés tagállamaival közös egyetértésben a Német Demokratikus Köztársaság kormányja által fogantatott intézkedések gátát emeltek a bonni szélsőségek háborús terveinek útjába és előmozdítottak egy, a béke érdekében szolgáló csata megnyerését. Az első német békeszerződés állam ismét magasrendű felelősségéről, erőről és szilárdságról tett tanúbizonyságot.

A bonni uralkodó körök azonban nem akarják elismerni a valóságot és a világ megváltozott erőviszonyait. Ők most az utolsó kockázat politikáját, a revansista atomháború politikáját folytatják. Meg kell fejezni őket, megpedig a békeszerződés megkötése és Nyugat-Berlinnek demilitarizált szabadvárossá való átalakítása révén. Ha azonban a nyugati hatalmak és a bonni kormány továbbra is kiter és kérdéseket feltételek nélkül rendezése felől, akkor a békeszerződés

megkötésére a Német Demokratikus Köztársasággal kerül sor. A szocialista államok az összes békeszerződés öröklék szoros szövetségben harcolnak a béke megőrzéséért és megemlékezésért. Országunk lakossága nagyrabecsült a politikai és gazdasági támogatást, amelyet a testvér román nép nyújt a Német Demokratikus Köztársaságnak.

Eppen ezért, engedjek meg, hogy szívbeli köszönetet mondjak a Román Munkáspártnak, országuk Államtanácsának, kormányának és lakosságának. Ujjabb nagy sikereket kívánunk Önöknek a hazájukban folyó szocialista építő munka kiteljesítésének művében.

Kérem emeljék poharunkat: A Román Munkáspárt, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak, a Román Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárnak, a Román Népköztársaság Államtanácsa elnökének egészségére.

A Román Népköztársaság kormányára és annak elnökére, Ion Gheorghe Maurer elvtársra. Az összes jelenlévőnek, a Román Népköztársaság összes állampolgárainak egészségére és boldogságára, a Román Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság megbontathatlan, tartós barátságára.

A Szovjetunióval az élen haladó szocialista tábor megint győzelemre jutott, az erőssége és összefogottsága, a békeszerződés és a világ béke győzelemre.

Ion Gheorghe Maurer elvtárs beszéde

(Folytatás az első oldalról.)

nyugati hatalmak megmaradnak negatív álláspontjuk mellett, a Román Népköztársaság kormányja — amint azt ismételtelen kijelentette — az összes szocialista államokkal és a hasonló szándékú más államokkal együtt aláírja a békeszerződést a Német Demokratikus Köztársasággal.

A Román Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság között szoros baráti, elvtársas együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási kapcsolatok jöttek létre, amelyek egyre jobban elmélyülnek. Ezek a kapcsolatok tükrözik az érdekeknek és célkitűzéseknek azt a közösséget, amely megbontathatatlannal egymáshoz fűzi a szocializmus nap sugaras útján diadalmasan előrehaladó és a

világ béke megvédéséért vállalt küzdő népeinket.

Engedjek meg, kedves elvtársak, hogy a Német Demokratikus Köztársaság dolgozóinak ujjabb nagy sikereket kívánjak a szocializmus építésében, a Német Demokratikus Köztársaság további felvirágztatására és megszilárdítására.

Indítványozom, hogy emeljék poharunkat: Németország Szocialista Egyesült Pártja és annak Központi Bizottsága, élen Walter Ulbricht elvtárral.

A Német Demokratikus Köztársaság kormányára, élen Otto Grotewohl elvtárral.

Országaink népeinek megbontathatlan testvéri barátságára.

Az összes népek barátságára és együttműködésére.

A tartós világ béke.

Ünnepség a berlini Állami Operában

BERLIN. (Agerpres). — A berlini Állami Operában október 6-án ünnepi gyűlés zajlott le a Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 12. évfordulója alkalmából. A nagygyűlést dr. Erich Correns professzor, a Demokratikus Német-ország Nemzeti Frontja Országos Bizottságának elnöke nyitotta meg és üdvözlő szavakat intézett a szocialista országok párt- és kormánykikiáltásaihoz, a francia és az olasz kommunista pártok kikiáltásaihoz, Kuba, Guinea, Irak, Jugoszlávia kormánykikiáltásaihoz és a finn parlamenti kikiáltásához, amelyek részt vesznek a Német DK kikiáltásának 12. évfordulójaival kapcsolatban ünnepségeken.

Az ünnepi gyűlésen W. Ulbricht mondott beszédet.

Ezt követően A. I. Mikojan, az SZKP KB Elnökségének tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke, a Szovjetunió párt- és kormánykikiáltásának vezetője szólalt fel.

Nasszer elnök elismerte Sziria függetlenségét

Amint az Associated Press hírügynökség damaszkuszi tudósítója közli, Sziria új vezetői örömmel üdvözlözték, hogy Nasszer, az EAK elnöke elismerte országuk függetlenségét.

A tudósító szerint Kuzberi miniszterelnök, miután meghallgatta Nasszer elnök nyilatkozatát, arról, hogy nem akadályozza meg Sziria felvételét az ENSZ-be, vagy az Arab Liga-ba, kijelentette: „Örvendünk, hogy Nasszer elnök megérti a tényleges helyzetet. Baráti kezét nyújtunk neki és az egypti népnek, hogy a szabadság és törvényesség alapján új baráti kapcsolatokat létesítsünk országaink között”.

Szimfonikus hangverseny

Ma este 8 órai kezdettel a Kulturpalota nagytermében tartja a Filharmonia az idei évad második szimfonikus hangversenyt.

A központi lottó október 6-i húzásának nyertes számai: 34, 36, 37, 9, 60, 85, 80, 61, 79, 1. Különleges nyertes számok: A-osztály: 60, 37, 36. B-osztály: 34, 61, 9. C-osztály: 80, 1, 79.

Az est vendégművésze: NYINA BEJLINA, az I. nemzeti Eneacu verseny díjnyertes hegedűművésze (Szovjetunió).

Vezényel: NICOLAE BRINZEU

Műsor:

Glinka: Ruszlan és Ludmilla (nyitány), Csajkovszki: D-dur hegedűversenye és Nicolae Brinzeu I. szimfóniája.

miújság a KÜLPOLITIKÁBAN

Az ENSZ-közügyülés plenáris ülésén folytatták a külpolitikai vitát

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ-közügyülés október 5-i plenáris ülésén folytatták a külpolitikai vitát. Először Tanat Koman, Thaiföld külügyminisztere szólalt fel. Javasolta, hogy az ENSZ keretében létesítsenek különleges „világbéke” bizottságot, amely öt állandó tagból, valamint Azsia, Afrika, Európa és Amerika öt vagy több képviselőjéből állna. Koman sejteli engedte, hogy ennek a bizottságnak az ENSZ Biztonsági Tanácsát kell majd helyettesítenie, amely az öt kitéjezése szerint, számos „akadályba” ütközik jelenlegi tevékenységében.

„Berlini kérdéssel” foglalkozva, Koman sajnálkozását fejezte ki, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete nem vesz részt a kérdés megoldásában.

Ezután Karlo Lukanov, Bulgária külügyminisztere mondott nagyszabású beszédet. A bolgár küldöttség vezetője hosszasan kitért a német békeszerződés megkötésének és a Nyugat-Berlinben előállított rendellenes helyzet megoldásának kérdésére. Rámutatott, hogy a nyugatnémet militarizáció és revansizmus jelenleg, az USA-nak és NATO-beli szövetségeseinek aktív támogatásával, minden anyagi erőforrással

kat mozgósították a harmadik világháború előkészítésére.

A bolgár kormány — mondotta Lukanov — úgy véli: a nemzetközi életben nincs ma sürgetőbb kérdés a két német állammal való békeszerződés megkötésénél s napjaink legfőbb problémája az NSZK-ban újraszervezett agresszív német militarizmus és revansizmus idejekorán való megfékezése.

Az Egyesült Államoknak a közgyűlés elé terjesztett leszerelési tervével foglalkozva, Lukanov hangsúlyozta, hogy ez a terv lényeges visszacsúszást jelent a leszerelési tárgyalások elveit. Hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok legutóbbi terve a felfegyverkezés ellenőrzésének régi felfogásából, nem pedig a leszerelés ellenőrzéséből indul ki.

Bulgária külügyminisztere meglepetéssel fogadta a szovjet küldöttségnek az ENSZ jelenlegi ülésén benyújtott leszerelési javaslatát.

Lukanov újabb állást foglalt a Balkánban és az Adriai térségben atomfegyvermentes övezet való átalakítása mellett. Hevesen elítélte a NATO fegyveres erőinek a bolgár határ

közvetlen közelében végrehajtott legutóbbi provokációs akciót.

Bulgária képviselője kérte, hogy sürgősen állítsa helyre a Kínai Népköztársaság törvényes jogait az Egyesült Nemzetek Szervezetében.

A bolgár külügyminiszter konkrét példákkal leplezte le az imperialista hatalmak képmutató nyilatkozatait gyarmataik ügyevezett „jóitéről”.

Ezután Isszenek, a Szomáliai Köztársaság külügyminisztere adtak meg a szót. A küldött hangsúlyozta, hogy a nemzetközi feszültség egyik főforrása az idegen területeken lévő katonai támaszpontok. Emlékeztetett arra, hogy a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról szóló nyilatkozatok elfogadása ellenére, különösen Afrikában emberek milliói élnek továbbra is kizsákmán idegenek igája alatt.

Szomália külügyminisztere felhívta a küldöttek figyelmét az ENSZ-ben kialakult rendellenes helyzetre, amelyet az idézett elő, hogy a Kínai Népköztársaság képviselője hiányzik a szervezetből.

Az általános politikai vita tovább folyik.

Az amerikai sajtó kommentálja az ENSZ jelenlegi ülésszakának munkálatait

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ-közügyülés 16. ülésén az amerikai sajtó kommentálta, az amerikai sajtó beismerte, hogy az ülésszak eseményei az USA vezetői körének szándékával ellenkező módon zajlanak le. Az új államok — az imperialista hatalmak egykori gyarmatait — belépése az ENSZ-be azzal az eredménnyel járt, hogy megszűnt az USA korlátlán hatalma és szervezete.

Valószínűleg ez a körülmény készteti az amerikai sajtót arra, hogy kérje: az USA kormány vizsgálja felül az ENSZ iránti magatartását. A Wall-Street Journal nyomtatékosan ajánlja az amerikai kormány: „mondjon le arról a szent-

timentális felfogásról, hogy az ENSZ fennkölt intézmény”. „Az Egyesült Államok — írja a lap — szerencsétlen helyzetbe került. Okvetlenül szükséges, hogy az USA szembenézzen a valósággal: az ENSZ az amerikai érdekek veszélyeztetőjévé vált”.

A dolgok azonban nem szorítkoznak csupán egyszerű felhívásokra és ajánlatokra, hogy az USA „vizsgálja felül” az ENSZ iránti magatartását. Az Egyesült Államokban konkrét terveket dolgoznak ki saját nemzetközi szervezet létesítésére, amelyben, amint a United States News and World Report írja, nem lennének „semlegesek”. Ilyen tervet ajánlott például a Foreign Affairs amerikai folyóirat októberi számában

Fulbright szenátor a szenátus külügyi bizottságának elnöke. Fulbright az Egyesült Nemzetek Szervezetét helyett javasolja az úgynevezett „szabad államok konszervatív” megalkotását, amelynek központi magját az észak-atlanti agresszív tömb alkotná. Egy ilyen szervezet elnöke abban állna — hangsúlyozza Fulbright szenátor — hogy „szükségeinket reálisan hozzáadomlátna lehetőségeinkhez”. Fulbright véleménye szerint az ENSZ „nem tud teljesíteni hivatását” és ezért az USA-nak „máshol kell keresnie egy hasonló rendszert.”

N. Sz. Hruscsov üdvözlő táviratot intézett Szuvanna Fumma herceghez

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Nyikita Hruscsov üdvözlő táviratot intézett Szuvanna Fumma herceghez, a laoszi királyi kormány miniszterelnökéhez 60. születésnapja alkalmából.

A szovjet kormány — hangzik egyebek között a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének távirata — meggyőződés-

se, hogy siker koronázza a laoszi nép harcát az ön kormányzatnak tevékenységi programjában és a három laoszi politikai erő magasrangú képviselőinek zürichi közleményében kifejtett célok megvalósításáért, mivel az összes békeszerződés és közöttük a Szovjetunió népe és kormánya is támogatja ezt a harcot.

A Német DK dolgozó munkasikerekkel köszöntik a nagy ünnepet

BERLIN. (Agerpres). — A Német Demokratikus Köztársaságban nagy figyelmet fordítanak az anya- és gyermekvédelemre.

A köztársaság városában és falvain 1936 ingyenes orvosi rendelő működik terhes asszonyok és 9558 rendelő anyák és gyermekek számára.

A bölcsődek tavaly több mint 100.000 gyermeket gondoztak, az idén pedig a bölcsődek és heti napköziotthonok befogadóképessége 9000-re, az idény-bölcsődek pedig több, mint 2500-zal fog növekedni.

Az óvodák befogadóképessége 1960-ban 615.252-re, vagyis 8,2-szeresére növekedett az 1947 évi 75.000-hez képest.

A Német DK kormánya 1959-ben 70 millió márkát, 1960-ban pedig 90,5 millió márkát fordított a még nem iskolaköteles gyermekeknek szánt létesítmények építésére.

A szerszámgyártás jelentős helyet foglal el a Német Demokratikus Köztársaság gazdaságában. Az ország szerszámgyártói az utóbbi időben több, mint 24.000 különböző típusú esztergapadot és több mint 12.000 marógépet gyártottak. 1960-ban az esztergapad-termelés 28 százalékkal haladta túl az 1958. évi színvonalat.

A szerszámgyártók, egyre magasabb minőségű színvonal elérésére törekedve, új, automata vezérléssel, elektronikus ellenőrző berendezéssel ellátott eszterga-típusokat szerkesztettek.

Az általános politikai vita tovább folyik.

Száz nagyüzem építését irányozzák elő

A Német Demokratikus Köztársaság gazdasági térképén évről-évre egyre több új ipari objektum jelenik meg. A hét-éves népgazdaságfejlesztési terv mintegy 100 nagyüzem építését irányozza elő, amelyek jelentős szerepet töltenek majd be a gazdaság fejlesztésében.

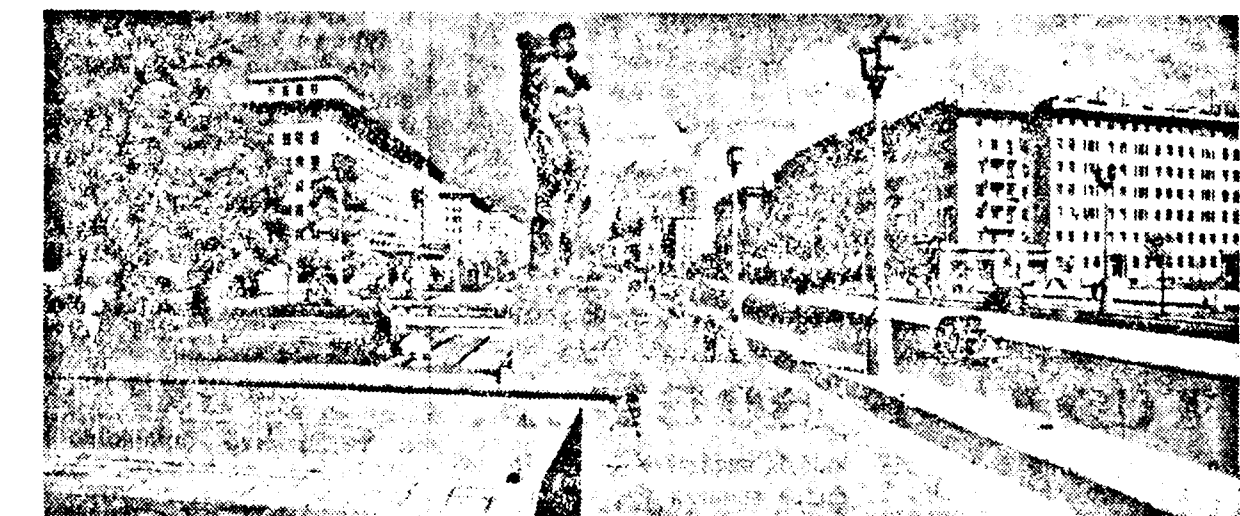
A szinesfémkohászat terén jelentős szerep hárul a freiburgi és lauti fémipari művekre, amelyek cink- és alumíniumtermelés tekintetében csaknem teljesen fedezni fogják az ország szükségletét.

Bernburgtól északra most épül Európa legnagyobb cementgyára, amelyet 1962-ben helyeznek üzembe. Az NDK kormánya 150 millió márkát irányzott elő a gyár építésére. Az új cementgyár kapacitása 950.000 tonna cement lesz évente.

15.000 építő- és szerelőmunkás dolgozik a gigász „Schwarze Pumpe” vegyipari kombinát építésén. A kombinát első üzemeltető — a villamosközpontot, valamint a 8500 tonna napi termelőképességű barnaszén-brikett-gyárat már üzembe helyezték. A jövő év utolsó negyedében helyezik üzembe a második villamos központot. A gázgyári berendezések működésbe helyezése után a „Schwarze Pumpe” lesz a világ legnagyobb gázgyártó üze.

Reinsberg közelében befejezés előtt áll az NDK első atomerőművének építése.

A Német Demokratikus Köztársaság 12. évfordulójának tiszteletére az ország munkásai, technikusai és mérnökei fokozott lendülettel dolgoznak a schwedti kőolajfeldolgozó kombinát és papírgyár, a gubeni szivettikusgyár, a linkenherdi hőerőmű és sok más új iparüzem építésén.

Kelet-Berlin legszebb útja: a Sztálin út

A Német DK XII. évfordulója

az ország népgazdaságának fejlesztésében elért nagy vívmányokat szemlélítetik: míg 1936-ban a nyersvastermelés a Német DK jelenlegi területén mindössze 0,2 millió tonna volt, addig 1960-ban elérte a 2 millió tonnát; a rudvas-termelés ugyanakkor 1,2 millió tonnáról 3,3 millió tonnára, a hengerelt árucik pedig 0,9 millió tonnáról 2,3 millió tonnára növekedett. Az ipari termelés tekintetében a Német DK ma az 5. helyen áll Európában és a 9. en világvizonylatban. Egyetlen kapitalista országban sem növekszik ilyen ütemben a termelés.

Nagy győzelmet arattak a falu szocialista átalakításában is: tavaly befejeződött a mezőgazdaság kollektivizálása. A Német DK-ban az összes paraszti önként egyesültek a mezőgazdasági termelői szövetkezetekben.

A dolgozók életszínvonala állandóan emelkedik. A munkáspárt állam a nemzeti jövődelemnek több, mint 80 százaléka a társadalmi és egyéni szükségletek kielégítésére irányozza elő. A háború folyamán rombadott városokban, a munkásoközpontokban és a falvakban számos kényelmes, korszerű lakást építettek. A munkások és tisztviselők részére az utóbbi öt évben 41 százalékkal növekedett.

Ezek a megvalósítások a dolgozó nép alkotó erőfeszítésének, a szocialista internacionalizmus elvein alapuló és a szocialista országok közösségében folyó szocialista építéssel járó nagy előnyöknek köszönhetőek.

A Német DK nemzetközi viszonylatban is nagy tekintélynek örvend. Kereskedelmi folyóirat például a világnak csaknem valamennyi országával. Az elmúlt 12 év alatt több, mint ötszöröse növekedett a külföldi való kereskedelmi cserének volumene.

A Német DK külpolitikája, az összes államokkal való kapcsolatok fejlesztését és megjavítását szolgáló politika, valamint a nyugatnémet militarizmus és revansizmus elleni fegyvermentesítés harca nagymértékben előmozdította a béke és a nemzetközi együttműködés ügyét. A Német DK számos építő javaslatot terjesztett elő, a német kérdés megoldásához szükséges körülmények biztosítása érdekében. Ezek az erőfeszítések a német népek Németországra vonatkozó tervében — a német kérdés békés megoldásának tervében — jutottak a leghevesebben kifejezésre. Ez a terv követeli, hogy mondjanak le Nyugat-Németországot atomfegyverrel ellátott politikáról, hogy Nyugat-Németország lépjen ki a NATO-ból és szüntessék meg a területén lévő idegen katonai támaszpontokat, követel továbbá a leszerelés, a két állam tárgyalások útján történő megközelítés, a békeszerződés megkötését és Nyugat-Berlinnek demilitarizált szabad várossá való változtatását.

A Nyugat-Németországban hatalmon lévő militaristák és revansisták elkeseredetten ellenzik a német kérdés békés megoldását. Céluik az, hogy erőszakkal módosítsák a másod világháború eredményeit. Strauss, a Német SzK hadügyminisztere az USA-ban tett legutóbbi látogatása során például cinikusan kijelentette: „A második világháború még nem fejeződött be”.

A militaristák és revansisták felhasználják a német békeszerződés hiányát és lázasan készülnek kitűzött céljuk valóra váltására. 1958 óta például Nyugat-Németország 108 millió márkát fordított fegyverkezésre, Hitlernek viszont csak 90 millió márkára volt szüksége, hogy felkészüljön a második világháborúra. Az imperialisták agresszív tervét értelmében 1962-ben a NATO keretében a Német SzK-nak lesz a legerősebb hadserege, amelyet nukleáris és rakétategyeztetéssel fognak felszerelni.

A bonni revansisták és gazdák bűnös terveik előkészítésében megküldözöttet szerepet szántak a Német DK szívében fekvő Nyugat-Berlinnek, ahol erős provokációs tüzészket létesítettek a világbeke ellen. A NATO 80-nál több kémközpontja Nyugat-Berlinből irányítja a szocialista tábor országai ellen kifejtett tevékenységét.

Tekintettel erre a helyzetre a Szovjetunió javasolta, hogy még ebben az évben kössék meg a békeszerződést Németországgal és oldják meg ezen az alapon Nyugat-Berlin kérdését. Ez lezárna a második világháború fejezetét és véget vetne az európai és a világbeke két veszélyeztető provokációnak.

nak. Válaszként a Szovjetuniónak erre a javaslatára, amelyet a szocialista és más békeszerző országok is támogattak, a nyugatnémet militaristák a nyugat-berlini természetellenes helyzet kinaszolásával széleskörű provokációkat szerveztek a Német DK ellen.

De elvették a számításait. A Varsói Szerződésben résztvevő országok javaslatára a Német DK kormánya erőteljes intézkedéseket fogantatott országaitainak megvédésére, valamint a Nyugat-Berlinből kiinduló és a Német DK és az összes szocialista országok ellen irányuló ellenséges tevékenység megszüntetésére. Az intézkedések eredményeként véget érték a nyugat-berlini tüzészketből kiinduló felforgató akciók.

A dolgozók széles tömege a legmesszebbmenő támogatást a Németországi Szocialista Egyesült Pártjának és a Német DK kormánynak politikáját. A leghevesebben bizonyítja ezt az államhatalom helyi szerveinek legutóbbi megválasztása, amelynek során a választók 99,96 százaléka szavazott a párt és a kormány politikájára.

A Német DK dolgozó a hét-éves népgazdaságfejlesztési terv célkitűzéseinek valóra váltásáért, szocialista államok megerősítéséért és a német békeszerződés megkötéséért vívott harc lelkes legkőrműben ünneplik köztársaságuk 12. évfordulóját.

Országunk népe őszintén örvend a Német DK dolgozó sikereinek és egyre ujjabb győzeleiket kíván nemzetük ünnepük alkalmából.

ERRŐL-ARRÓL

Az 1967-es moszkvai világkiállításról

Egy jelentős évfordulóhoz, a szovjet hatalom fennállásának 50 éves jubileumához kapcsolódik majd a moszkvai világkiállítás. Megnyitásának időpontja: 1967. május 20. Viszonylag távoli dátum, de a Szovjetunióban, tekintettel a kiállítás gigantikus méreteire és az előkészületek hosszadalmasságára, máris a tervezők figyelmének középpontjában áll. „Haladás és béke” — ez lesz az alappontja, ezt kívánják kifejezni terveikkel azok a szovjet tudósok, építészek és művészek, akik részt vettek a kiállítás alaprajzi elrendezésének és épületeinek megtervezésére kiírt pályázaton. A tervezők vételekésében a legnagyobb szovjet tervezőintézetek és a főiskolák több mint harminc alkotóközsége képviseltette magát.

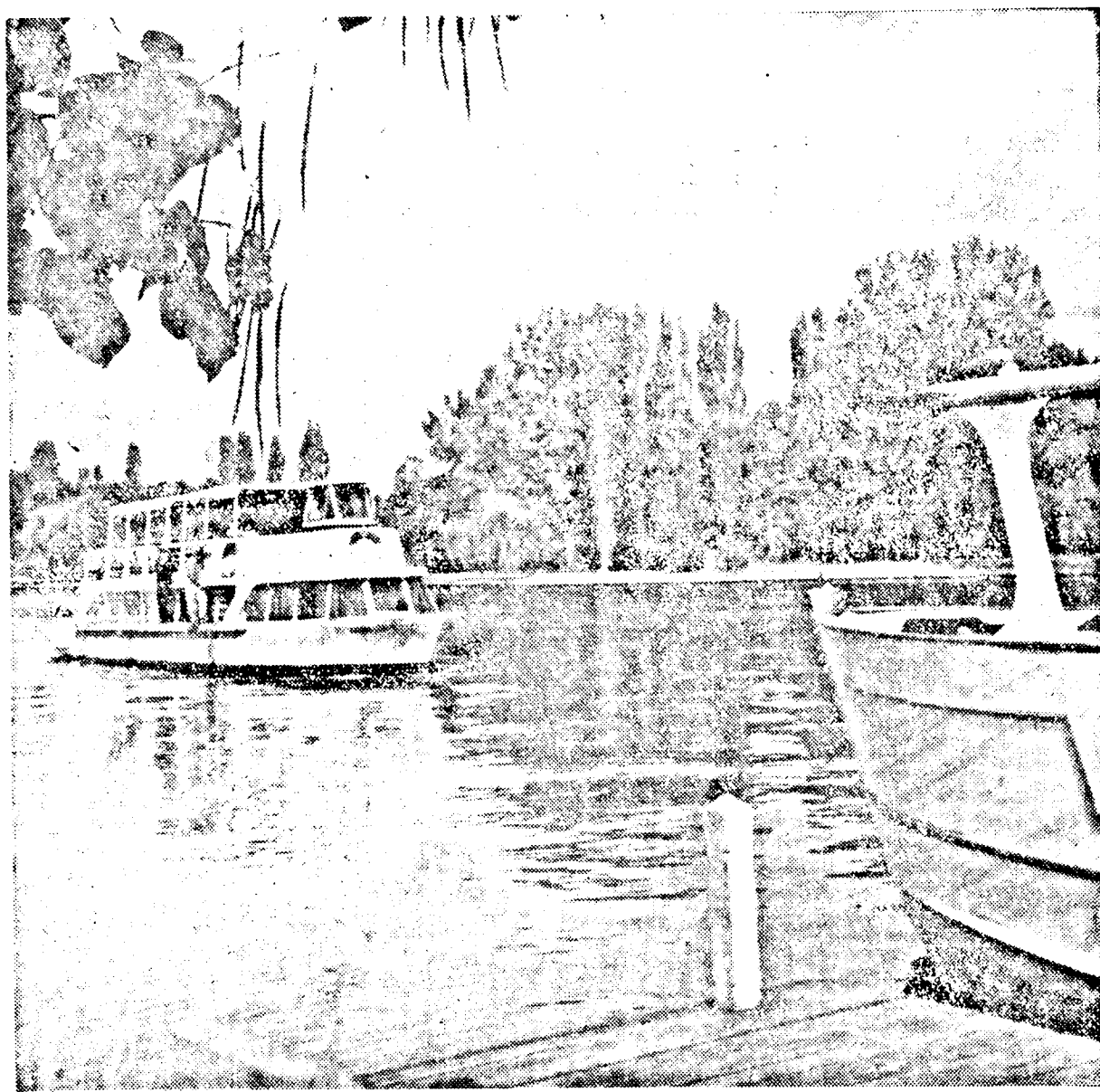
Terveik egy része ma még fantasztikusnak hat, de egészen bizonyos, hogy a szerkezeti anyagok gyártástechnológiájának fejlődése és a korszerű építési módszerek alkalmazása lehetővé teszi majd a legvakmerőbb elgondolások megvalósítását is. Voltak, akik arra törekedtek, hogy minél jobban megőrizze a természet adta környezetet. Mások inkább a közlekedés tökéletes lebonyolítására összpontosították figyelmüket. Olyan elképzelések is felszínre bukkantak, amelyek a bolygók alakját követő, majdnem teljesen gömbömrésű pa-

vilonokat terveztek. Az egyik legérdekesebb elgondolás szerint a résztvevő országok pavilonjainak elrendezése a kiállítás alapterületén az illető államoknak a világ térképén elfoglalt földrajzi helyzetét követné.

A moszkvai Általános Tervező Intézet mérnök-kollektívja a kiállítás középpontjába tervezte elhelyezni a Szovjetunió 1000 méter (1) átmérőjű, kör alakú, háromemeletes pavilonját. Az épület a világkiállítás bezárása után is megmarad, mint időszakos kiállítások csarnoka. Bejáratánál hatalmas tér lesz, „A béke és a haladás” tere, amelyről három sugárt nyitnak. A moszkvai építészeti főiskola tervezője, Jemeljanov professzor vezetésével „A világ fóruma” elnevezésű tér köré javasolták felépíteni a kiállítást. Ezen a téren olyan nemzetközi intézmények kapnának helyet, mint például az UNESCO (az ENSZ kulturális szervezete), a Vöröskereszt stb., továbbá a Művészet, a Tudomány és a Technika elnevezésű nemzetközi pavilonok. A „fórum” körül helyezkednének el az egyes or-

szágok épületei. A kiállítás hatalmas alapterületét tekintve, nem kis probléma lesz a belső közlekedés lebonyolítása; egy-egy pavilonok között olyan egyenlő magasságú építészeti gondolatnak, amelynek vasbeton tartószerkezetére helyezett pályája a pavilonok teherhordó szerkezeti elemeihez kapcsolódna.

A beérkezett pályázatok alapján most folyik a végső kiválasztás kidolgozása. Annyi már biztos, hogy a kiállítás Moszkva délnyugati részén épül majd fel, nem messze a Lomonosov egyetemétől mintegy 6 kilométerre. Alapterülete 500 hektár lesz, tehát ötszöröse a Szovjetunió népgazdasági kiállítására és brüsszeli világkiállítás területének. Ma még jórészt üres rétek terülnek el a kijelölt helyen, ahová hat év múlva milliók tömegeket — egyidejűleg százezer embert — szállítanak majd az autóbuszok, trolibuszok és a Metro, amelynek vonalát a közeljövőben a tervezett főbejáratig meghosszabbítják.

Őszi kép. Sétakirándulás a bukaresti Herăstrău tavon.

(Kelen Ferenc felvétele)

A bélyeg pályafutása

Hivatalosan félszázmillió szervet bélyeggyűjtőt tartanak nyilván a világon, de legalább kétszer annyi a „nemhivatalos” filatelisták száma. Ezeknek a bélyeg nemcsak rányomott színes papírdarabka, hanem sokszorosan több: szenvedély. Egy-egy ritkább bélyeg megszerzéséért, birtoklásáért és kiállításáért akár komoly áldozatot is hajlandók hozni.

Sokan elsősorban azért gyűjtik a bélyegeket, mert a világ legkisebb értékű papírja és mint ilyen, jól eladható. Napjainkban s mindennekellát a szocialista országokban azonban egyre többen azért kedvelik a vörös, vonzó kis papírszelvényt, mert ismeretlen tájak felé nyit ablakot.

A bélyeg multja természetesen összefügg a posta történetével. Évezredek óta csak a királyok és a püspökök kezében voltak a postaként használt levelek. Később a posta-igazgatóság kifejlődésével bárki levelet továbbított a távol-ságnak megfelelő illetékportó befizetése ellenében. Új fordulat következett be 1673-ban, amikor XIV. Lajos, a Napkirály jóváhagyta de Valayer javaslatát a párizsi városi posta átszervezéséről. Az új párizsi postát megszületésekor a város különböző pontjain postaládákat helyeztek el, ahova bedobták a hivatalos értékpapírral, a levélre erősített papírszalaggal ellátott küldeményt.

Az 1680-ban alapított londoni városi posta használt először olyan bélyegzőt, amely a posta küldemény tarthatóságát feltüntette. A XIX. század elején Skóciában éppúgy, mint Kínában a postaládákban a postai reformjavaslatát. Ennek megvalósítása során született meg 1840 május 6-án az első bélyeg.

Angliában 1837-ben hozták nyilvánosságra Rowland Hill postal reformjavaslatát. Ennek megvalósítása során született meg 1840 május 6-án az első bélyeg.

A bélyeg rohamosan elterjedt az egész világon. 1840 óta mintegy 200.000 fajta bélyeget bocsátottak ki a különböző államok. Franciaországban 1859-

ben feltűnt a büntetés-portó bélyeg, amellyel a bélyegtelenül feladott leveleket látták el. Brit-India adta ki 1866-ban az első u. n. hivatalos bélyeg (service-bélyeg). Ma már egyenesen meglepő hat, hogy az első emlékbélyegek kiadására csupán 1891-ben került sor, hiszen ma az ilyen típusalakból adódik a bélyegek zöme. Jótékony célra Új-Dél-Wales postája nyomtatott először bélyeg 1897-ben, míg Oroszországban az orosz-japán háború áldozatainak segélyezésére bocsátották ki az első hadisegélybélyeg-sorozatot. Olaszországban jelent meg az első légi-postabélyeg 1917-ben, a Torino-Róma és a Nápoly-Palermo közötti próbakísérlet részére. Ma már megszületett a rakétabélyeg is.

Külön regényt lehetne írni a bélyeg történetéről párhuzamosan a bélyeggyűjtés történetéről is. A bélyeggyűjtés ma különféle szempontok szerint tagozódik, hiszen nemcsak anyagilag, fizikailag is képtelenség leírni tartani a világ bélyeg-kiadásait. Vannak, akik csak a klasszikus bélyegeket gyűjtik, mások pl. virágbélyegeket, állatbélyegeket, stb. Külön ágazat lett az u. n. parafília, a postai levelezőlapok, borítékok, stb. gyűjtése.

Nagy a bélyeggyűjtés jelentősége pedagógiai szempontból. Nemcsak és nemcsak elsősorban azért, mert takarékosságra nevel, bár ez is fontos, hanem amlatt is, mert felkelti és elmélyíti a fiatalok érdeklődését a különböző országok, népek, tudományok iránt.

HUNYAD TARTOMÁNYBAN

2000 éves dák erődítés romjait fedezték fel

A Hunyad tartományi Banica község határában fekvő Várhelyen végeztek régészeti ásatásokat során a dévai tartományi múzeum tudományos munkaközössége mintegy 2000 éves dák erődítés romjait fedezte fel. A Zsil felső völgyének ki-járatánál, elszigetelt magaslaton feltárt épületek faragott kőfalakból és őrtornyokból állottak, amelyekből nagy távol-ságra el lehetett látni. Különböző tárgyakat is fedeztek fel:

szerszámokat, kerámia tárgyakat, egykorú fegyvereket, fém-tárgyak öntésére szolgáló formákat és egyébeket. Feltételezik, hogy a Banica mellett feltárt, eredeti technikával a meredek sziklára épített erődítés a sarmisgetuiz dák központot védelmezte a Zsil vagy a Strei völgy felé hatoló ellenség támadása ellen.

(Agerpres)

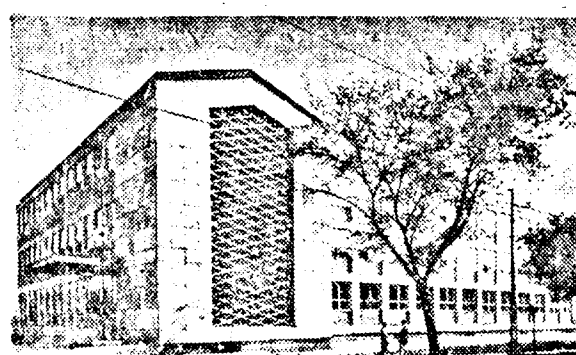
Új magassági világrekord

Georgij Moszlov berepülő-pilóta áprilisban sugárhajtású repülőgéppel 34.200 méteres magasságot világrekordot állított fel. Júliusban Ivan Szuhomlin pilóta, aki már harminc világrekordot állított fel TU-114

sorozatgyártású repülőgéppel, 30.035 kilométer hasznosmagassággal, 12.535 méter magasságra emelkedett. Egyben magassági világrekordot állított fel a 25 és 30 ezer kilogrammos kategóriában.

A Magyar NK

ban nagy figyelmet fordítanak a közoktatás anyagi alapjainak biztosítására. Képzés nemrég épült korszerű budapesti iskolát ábrázol.

A fővárosi biennális népművészeti kiállítás egyik részlete.

TUDJA-E HOGY...

A Szovjetunió a világ legnagyobb széntermelője? 1960-ban több mint 513.000.000 tonna szént bányásztak ki. A szovjet széniparban hozzávetőlegesen 4500 kombájn dolgozik. A kombájnban bányászott szént mennyiség tekintetében szintén a Szovjetunió áll az első helyen a világon.

Hawaii szigetén egy olyan villanyerőmű működik, mely a hőerőt egy természetes láva-tóból kapja?

Az utóból tíz évben Rhodéziában (angol gyarmat) a tuberkulózisban megbetegedettek száma a hatszorosára növekedett?

Ez év tavaszán Kanadában a munkanélküliség száma elérte a 719.000-et? Ez az ország munkanélküliség a 11,3 százalékát teszi ki.

Kozmikus sugárzásnak nevezük a csillagközi térségből érkező és túlnyomórészt nagy energiájú protonokból (és más elemi részecskékből) álló korpusz-

kuláris sugárzást — primér kozmikus sugárak —, valamint az általuk okozott magrobbanások során a légköri atommagokból kilövellt atomi részecskéket és fotonokat — az u. n. másodlagos kozmikus sugárzást — mely az ismételt magrobbanások következtében nagyszámú részecskékből álló záporok alakjában is jelentkezhet.

Különös hangverseny volt ez: a függöny mögől népszerű zeneművek részleteit csendültek fel, ötpercenként ugyanazok. A híres muzsikuskok feszülten figyeltek. Szokatlan zenei mérközésnek, a hegedűk versenyeinek voltak föltűnő.

A szovjet hangszergyártó kiterült közönséges hegedűk mérték össze erejüket világhírű Stradivari-hangszerekkel. Ez utóbbiak csodálatos hangjának titkát csaknem két évszázadon át hiba próbálták megfejteni a világ hegedűkészítő mesterei.

Mennyi kitartó munka bizonyult hasznát, hogy a Stradivari-hegedűhöz hasonló hangot adjanak a hegedűknek? A tónus szépsége tekintetében mindezt egyetlen hegedű sem versenyezhetett a hajdanai olasz mesterek alkotásával.

De most, amikor kihirdették a furcsa mérkőzés eredményét, kiderült, hogy sok szovjet hegedű hangját nem lehet megkülönböztetni a Stradivari-hegedű kikerült utóérhetetlen, világárasztó remekműveitől. Pedig a szigorú és igényes bírák nem látták sem a hegedűket, sem a rajtuk játszókat.

Hogyan készítik elő a Hold körülrepülését?

A világűr-kutatásban élenjáró szovjet tudósok behatóan tanulmányozzák az ember holdrepülésének lehetőségét, a végrehajtás gyakorlati, technikai kivitelezését.

Az űrkutatás ismert szakértői, köztük N. Varvarov és M. Kijakotko nyilatkoztak a Hold körülrepülésének problémáiról. A Holdat 200 km-ig megközelítő rakéta sebessége pontosan 1590 méter kell hogy legyen másodpercenként. Ez azért alapvetően fontos, mert ha pl. a sebesség csak néhány méterrel is több, akkor a rakéta már nem képes elhelyezkedni a kör-alakú pályán. Ha viszont a sebesség kisebb, akkor a rakéta rázuhan a Holdra.

A mesterséges bolygó a Holdtól 200 km távolságra levő pályáján való elhelyezkedése után 2 óra 7 perc és 38 másodperc alatt fogja megkerülni a Holdat, ötször lassabban mozog majd, mint a Föld körül. Egyes elképzelések szerint először különleges automata állomásokat küldenek a Holdba. Ezeket a Földről, automatikusan irányítják. A szovjet tudósok ezeket a Holdba küldött automata állomásokat bolygó-robotoknak nevezik, amelyek lehetővé teszik a Hold felületének részletes tanulmányozását: a rajtuk lévő önműködő berendezések segítségével elkészített analízis eredményeit televízió segítségével a Földre vezetik.

N. Varvarov szerint a modern technika által létrehozott különleges berendezések mellett persze, az első Holdba repülő rakétának, illetve a benne utazó űrrepülőnek jut nagy szerep. A Holdra érkező űrrepülő feladata lesz, pontosan megállapí-

tan, melyik hely alkalmas egy későbbi leszállásra. Az ember Holdba repülése számos biológiai problémát is felvet. Nincs azonban messze az idő, amikor ezeket is megoldják.

A Szovjetunióban már megkezdtek a holdrakéta személyzetének rendszeres edzéseit.

A szovjet tudósok nemcsak a Holdba való repülést készítik elő, hanem állandó megfigyelő állomásokat szerkesztésüket és elhelyezését is a Holdon, a nagy égitestek és általában a csillagok tanulmányozására.

Röviden

A szovjet szakemberek különleges műszert szerkesztettek, mellyel nagyobb távolságokról is ellenőrizni lehet a szív működését. Egy síslabda szerelt, hordozható rádióadó kardiogrammon feljegyzi a sportoló szív-működését.

Egyre szélesebb körben alkalmaznak üvegrostból készült gyártmányokat a Szovjetunióban, a legkülönbözőbb műszaki területeken, például az építkezésnél. Taskentben egy 198 orsó sodr-gomolyító cernázógépet készítettek, amely szállakadás esetén önműködően leáll.

A bányászati történetében először alkalmazták sikeresen aknabiztonsági Karaganda-menedéket egy háromemeletes gépet, melynek magassága több, mint 16 méter és a súlya 40 tonna. A gép, miközben mind mélyebbre hatol a talajba, 6,5 méter átmérőjű, vas-

beton-gyűrűkkel megerősített aknákat hagy maga után.

Az Aranyórák, illetve a Medve nevet kapta az a 14.150 és 1840 gramm súlyú aranyrög, melyet nemrég találtak az észak-kelet-szibériai Kolima folyó medrében. Az Aranyórák a természet különleges ajándéka számított még a Kolima és Csukotka vidékén is, pedig ezek a helyek híressé váltak arany- és érclelőleteiről.

Aki már járt cementgyárban, tudja, hogy milyen sok cementpor száll a levegőben. Az ukrán kramatorszki gyárban azonban ez nem tapasztalható. Hatalmas elektromos szűrők akadályozzák meg, hogy akár a legapróbb por szem is bejusson a levegőbe. A két forgókemen-cénel egy nap alatt több, mint 13 tonna port gyűjtönek össze, melyet aztán kiváló minőségű cement készítéséhez használnak fel.

ként ingaszerűen lengő fémgömböcske koppant rá a hirtartó hidra. Ezzel rezgésbe hozza a fedőlapot, amely a rezgést továbbítja a vizsgálati eszköz érzékeny alkatrészeinek. Onnan elektromos impulzusok formájában a szomszéd szobában álló különleges elektronikus készülékbe kerül.

A vizsgálatot szigetelt kamrában végelik. Mialatt az ingagömböcske három másodpercenként a hidra út, a vizsgálati szomszéd szobában az elektronikus műszernél áll, s az azal felveszi a hegedű spektrogramját.

Az új hegedűkről készített spektrogramot összehasonlítják azokkal, amelyeket Stradivari-hegedűkről felvettek. Végre elérkezett a hegedű vizsgálatának utolsó szakaszához: a fedőlap rezonanciájának vizsgálatához. Erről azonban már „elő” muzsikuskok mondanak véleményét.

Igy fejtették meg az évszázados titkot a szovjet hegedűkészítő mesterek, így tudhat meg olyan hangszert készíteni, amely nem marad el a híres Stradivari-hegedű mögött.

I. SZMELJOVA

Megfejtették Stradivari titkát

Ki fejtette meg Stradivari titkát, és hogyan?

Moszkvában a Kiserleti Hangszergyártó tudományos osztályán az akusztikai laboratórium munkáját irányítja Borisz Jankovszkij, aki hangmérnök és muzsikusk egy személyben. A laboratórium munkatársai — felvétele a kutatás tudományos módszerrel és korszerű műszerekkel — sokat dolgoztak, hogy megfejtsék Stradivari hegedűinek titkát.

Látták már topográfiai térképet? Erősen emlékeztetnek rájuk azok a rajzok, amelyek a Stradivari-hegedűk hátlapjának és fedőlapjának különböző vastagságú rétegeit ábrázolják. Hogyan keletkeztek ezek a rajzok?

Egy ház tatarozásakor az építőmunkások befejező pánccselékrényt fedeztek fel. A szekrényben egyetlen Stradivari hegedű volt. Gazdája, Juszeupov herceg rejtette oda „Fogsága” hosszú évet során a hegedű részére esett szét. Nyílen állapotban került Jev-

genyik Vitácsék kutató és hangszerkész mester kezébe. Hosszu aprólékos munka és gondos tanulmányok nyomán szeltek meg az akusztikai laboratórium munkáját irányítja Borisz Jankovszkij, aki hangmérnök és muzsikusk egy személyben.

A kutatók megállapították, hogy a Stradivari-hegedűk hátlapjának és fedőlapjának különböző vastagságú rétegei kiváló hangszépség szempontjából nagy jelentősége van a hegedű „lelkének”. Kiderült: a hegedű tónusának titka attól is függ, milyen mértékű a fedőlap domborúdata különböző helyeken. A kutatók műszerekkel megállapították a domborulat mértékét.

A szovjet hegedűkészítő a rajz szerint készült mintadarab alapján automata gépeken „lemásolták” a hegedű hátlapját és fedőlapját. Az új hegedűt meg kellett vizsgálni, mielőtt kiadnák az „értességi bizonyítványát”. Különleges készülékben rendkívül gondos vizsgálataknak vetik alá. Három másodpercen-